

Ljubav kroz statistiku

Stupanje u bračnu zajednicu mnogi smatraju jednim od najzbudljivijih događaja u životu. No, dok izgovaraju sudbonosno *da* ili stavljaju finalnu točku na svoj brak, malotko je svjestan da tim činom postaje dio statistike. Osim polazne i završne točke nečijega bračnog puta, statistika bilježi još i niz zanimljivosti koje stvaraju sliku o navikama stanovništva, ali i promjenama u društvu. U povodu *mjeseca ljubavi* skupili smo ih na jedno mjesto, a vas pozivamo da doznate više o ljubavnoj statistici!

Uzimam

Početak bračnog života označuje jednostavna trosložna riječ – *uzimam*. Dio je to obreda kojim za mnoge počinje novo razdoblje u životu. No, koliko god taj događaj bio poseban te se pamti cijeli život, na njega se u posljednjih deset godina odlučuje sve manje parova. Naime, u 2009. sklopljena su 22 382 braka, dok je u 2018. sklopljen 19 921 brak. To je još uvijek nešto više od rekordne 2013., kad je sklopljeno najmanje brakova u prethodnom desetljeću, točnije 19 169 brakova.

Osim godišnjeg zbroja na razini Hrvatske, zanimljivo je promatrati i učestalost zasnivanja bračne zajednice na razini županija. Naime, bilo da je riječ o tradiciji ili dobnoj strukturi, neke županije u Hrvatskoj prednjače po broju sklopljenih brakova na 1 000 stanovnika. Najvećom stopom sklopljenih brakova u 2018. mogu se pohvaliti Požeško-slavonska i Brodsko-posavska županija (6,1), a slijedi ih Vukovarsko-srijemska županija (5,9). Najmanju stopu sklopljenih brakova imala je Istarska županija (3,8).

Pred matičara ili u vjersku instituciju

Osim učestalosti, s godinama se mijenjao i način sklapanja braka. U promatranom razdoblju od 2009. do 2018. raste broj građanskih, a smanjuje se broj vjerskih brakova. U 2009. godini 36,5% brakova bili su građanski, a prema posljednjim raspoloživim podacima za 2018., taj udio je čak 49,9%. U skladu s tim, u 2018. bilo je 50,1% vjerskih brakova.

Kasno ljeto najpopularnije za izricanje bračnih zavjeta

Trendovi se mijenjaju. Iako je pomalo očekivano da će se s godinama izgled pozivnica, torte, dizajn vjenčanice pa i sami svadbeni običaji modificirati, pomalo iznenađuje da se mijenja i doba godine kad se najviše parova odlučuje na sklapanje braka. Pedesetih, šezdesetih i sedamdesetih godina 20. stoljeća najpopularniji mjeseci za ulazak u bračne vode bili su siječanj, veljača i prosinac, osamdesetih godina zimske mjesece zamijenio je travanj, da bi se unatrag posljednjih petnaestak godina najviše brakova sklapalo u kasno ljeto i ranu jesen, odnosno tijekom rujna i listopada. Tako je bilo i 2018., kad je najviše parova svoj najvažniji dan odlučio smjestiti u rujan.

No, uvijek postoje iznimke. Neki smatraju da je posebno romantično zavjetovati se na vječnu ljubav baš na Valentinovo, dan zaljubljenih. Tako je u 2018. godini 26 brakova sklopljeno upravo na dan 14. veljače.

Ženik i nevjesta sve su stariji

Koliko ste puta čuli izraze poput *stara cura* ili *stari dečko*? Nekada su se pripisivali dobi u kojoj danas većina mladih ni ne pomišlja na brak. S vremenom su prosječni ženik i nevjesta itekako ostarjeli, što odlično prikazuje statistika. Prije više od pola stoljeća u bračnu zajednicu ulazilo se u ranim dvadesetima. U 1960. prosječna dob nevjeste pri sklapanju prvog braka iznosila je 22,6, a ženika 25,8 godina. U pedeset godina ta dob za oboje se povećala pet godina, pa je u 2010. prosječna nevjesta imala 27,3 godine, a ženik 30,1 godinu. U 2018. žene su u prosjeku stupale u brak s 28,7, a muškarci s 31,3 godine.

Iako su se desetljećima odvijale mnoge promjene u društvu, a iz ove je analize vidljivo da to nije zaobišlo ni ponašanje ljubavnih parova, jedna je stavka konstantna. Muškarci i dalje stariji stupaju u brak te su u prosjeku gotovo tri godine stariji od svojih odabranica.

Brak prosječno traje 14,9 godina

No, iako pri ulasku u brak rijetko tko razmišlja o njegovu roku trajanja, nažalost, mnogi završe prije očekivanoga. Bez obzira na razloge razvoda, činjenica je da je u posljednjih deset godina njihov broj u porastu. U 2009. zabilježeno je 5 076 razvoda, zatim je taj broj s godinama rastao te je vrhunac dosegnuo u 2016. (7 036 razvoda), nakon čega se godišnji

ZANIMLJIVOSTI

Zagreb, 14. veljače 2020.

broj razvoda počeo smanjivati te je u 2018. zabilježeno 6 125 razvedenih bračnih parova. Brakovi koji su svoj kraj u doživjeli u 2018. u prosjeku su trajali 14,9 godina, a supružnici su u prosjeku bili u ranim četrdesetima. Žene su u trenutku razvoda u prosjeku imale 41,0, a muškarci 44,2 godine.

Nove bračne vode

Kraj jednoga bračnog iskustva ne znači nužno gubitak vjere u ovu stoljećima postojanu instituciju. Štoviše, neki su nakon prvoga bračnog neuspjeha odlučili braku dati drugu šansu. Naime, u 2018. 2 064 žene i 2 017 muškaraca sklopilo je drugi brak, a da su prije toga bili razvedeni. Postoje i oni koji ni nakon gubitka bračnog partnera nisu izgubili vjeru u bračnu sreću. Tijekom 2018. u nove bračne vode uplovilo je 226 udovica i 236 udovaca.

Na kraju ostaje samo za zaključiti da ljubav zaista nema zadanu agendu. Dobro je slijediti svoj put i ne zaboraviti da za ovu kraljicu emocija, svojevrsni začim života nikad nije kasno!